

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3500 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLYSZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM

Óriási robbanáskatasztrófa a csepeli lőszergyár telepén

Levegőbe repült harmincezer kilogramm robbanó anyag - Az explózió áldozata 130 sebesült és állítólag 14 halott -- A detonáció ereje megrázta egész Budapestet - Késő éjjel sikerült elfojtani a pusztító tüzvészt

A fővárosban és környékén teljes a rend és nyugalom

A főváros közvetlen közelében, Csepelszigeten csütörtök este méretben és pusztításában oly nagyszabású robbanási-katasztrófa történt, amint még nem éltünk meg Magyarországon. A hatóságok e pillanatokban a romboló explózió áldozatainak mentésével, a végső rémületig csigázott lelkek megnyugtatójával vannak elfoglalva, de a szertelepített holtak véres tetemei, a katasztrófa eddig ismeretes körülményei

vádíróknak a nemzetközi forradalmi forgatók fele, akiknek földalatti szervezkedése csak

a minap került a magyar bírói fórum elé. A csepeli tüzvész véresen világít rá a múlt hetekben történt amerikai és japán municiórobbanásokra s kétségtelennek látszik, hogy a vérázító tömeggyilkolások gyújtókanócait mindenütt ugyanaz a kéz borította lángba. Ezekkel az alattomos minörökkel, akiket tetemre hívnak a csepeli áldozatok széttepett holttesteit, végre gyökeresen le kell számolnunk minden titkos és nyílt szövetségesekkel és cinkosokkal együtt!

A borzalmas pusztulásról a következő tudósításaink számolnak be:

Borzalmas robbanás a csepeli Weisz Manfréd-telepen

Budapest, augusztus 12. A Weisz-Manfréd főle csepeli lőszergyárban ma este 7 órakor hatalmas robbanás történt, amely 4 löportárt a levegőbe röpített s az épületek nagyrésztét felgyújtotta, részben pedig ledöntötte. A lángok 60 kilométeres körzetben láthatók. Az állami rádióleadóállomás kisebb mértékben megsérült.

A csepeli kórház épülete is súlyosan megrongálódott, de a betegek sikertelenül bízták a szállítást. A csepeli rendőrkapitányság épülete is megrongálódott. A falu lakossága körében óriási pánik keletkezett.

A robbanásról a fővárosba érkezett hírek szerint beomlott rengeteg ház és tömörked sebesültje, sok halottja van a katasztrófának. A budapesti mentők egyesületét az áldozatok nagy számára való tekintettel felbívták, hogy teljes apparátussal vonuljon ki a szerencsétlenség színhelyére.

Eddig csak annyit lehetett megállapítani a robbanás okáról, hogy a tölténgyár egyik gépénél történt a robbanás.

Koppány rendőrfőtanácsos vezetésével nagyszámú rendőri készség vonult ki Csepelre.

A „Hajduföld” tudósítójának jelentése a szerencsétlenség színhelyéről

(A Hajduföld külön tudósítója jelent az éjszakai órákban.) Csütörtökön este háromnegyed hét órakor borzalmas robbanás rázta meg a Csepel-szigetet és a közeli környéki községeket.

A csepeli Weisz Manfréd-gyár területén a Dana partján lebetonozott lőszerraktárban két vagon puskapor felrobbant.

Egymásután öt detonáció reszketéte meg a levegőt. A robbanás saja olyan erős volt, hogy azt meghallották Budapestben a kávéházakban, az utcákon és a lakásokban is, melyeknek ablakát megrázta a robbanás. A detonációt meghallották a budapesti rendőriaktanyában is, ahol azonnal rosszra gondoltak.

Az utcákon csaknem pánik tört ki és pár percen belül valóságos népvándorlás indult meg a Csepelsziget felé. Az újságírók és a kíváncsiak autókban robbogtak a szerencsétlenség színhelyére. A közönség telefonon megostromolta a szerkesztőségeket és a mentőket, kikkel

nem lehetett összeköttetést kapni és így egyideig senki sem tudta, hogy mi történt.

A robbanásnak olyan ereje volt, hogy nemcsak Csepel községet és a Weisz Manfréd-féle gyár épületeit rongálta meg, hanem

a közeli környéki községekben is belőtte az ablakokat, leszakította a háztetőket.

A robbanás ereje rendkívül súlyosan

megrongálta a csepeli gyár kétemeletes kórházát, amelyben 200 beteg volt elhelyezve. Ezek a szerencsétlen emberek leestek ágyaikról s a lehulló vakolat- és tégladaraboktól, valamint a bezúzott ablakok cserepeitől könnyebb súlyosabb sérüléseket szenvedtek.

Óriási pánik Csepelen

A kórház a gyár és Csepel község munkásalakosságának betegeivel volt tele. Így aztán Csepelen is hatalmas pánik tört ki, mert senki sem tudta, hogy nem folytatódna-e a robbanások. A lakosság egyrésze fejvesztetten menekült. Az anyák felkapták gyermekeiket és sietve futottak a szigetről. Mások viszont a gyárépületek felé rohantak és kétségbeesett ijgatóással keresték hozzátartozóikat. Miután a csepeli kórház orvosi kara és ápoló személyzete is megsérült, a kórház betegein sem sikerült egyelőre segíteni.

Természetesen a szerencsétlenségről azonnal értesítették a mentőket, akik teljes készséggel vonul-

tak a helyszínre. Kórmóssy Zoltán főorvos vezetése alatt

a helyszínre vonult az egész budapesti önkéntes mentőegyesület

és annak teljes orvosi kara és ezek óriási apparátussal láttak hozzá a mentési munkálatokhoz, a sebesültek költözéséhez.

Ugyancsak teljes készséggel vonult a helyszínre a budapesti rendőrség. Szeszlér Hugó főkapitányhelyettes vezetése mellett kivonult az egész főtanácsosi, tanácsosi és rendőrtisztos kar, valamint igen nagyszámú rendőrlégénység. A rendőrségnek rövidesen sikerült megfékezni a kétségbeesett tömeget és megakadályozni a pánikot.

Közben a mentők hozzáláttak a csepeli kórház sebesültjeinek elszállításához. A Weisz Manfréd-gyár igazgatósági épületét kitérítették és abban rendeztek be ideiglenes kórházat és költözőhelyet. A gyár megrongált kórházából ide szállították át agyastól együtt az összes sebesülteket és betegeket.

14 halott, 29 sebesült az első jelentés szerint

A halottak és sebesültek számáról úgy Budapestben, mint a környéken a legfantasztikusabb hírek keringtek. Voltak, akik több száz sebesültről és halottról beszéltek. Ezeknek számát még nem lehetett pontosan megállapítani. Kilenc órakor este 14 halottat és 29 sebesültet jelentettek Vass József népjóléti miniszternek, aki természetesen azonnal érdeklődött a borzalmas szerencsétlenségről.

A sebesültek és halottak száma óráról órára nő,

mert még a romok alatt több sebesült és esetleg halott is lehet.

A rémület legnagyobb volt Csepel községben, ahol a házak is erősen megrongálódtak. A menekülő lakosság egyrésze valóságban megrongálta a rendőri kordont. A csepeli gyárnak ugyanis zománc és textil üzeme is van, melyekben éjszaka is 800 munkás dolgozik. Ezek már bent voltak a munkatermekben, mikor a rettenetes robbanás történt. Az aszszonyok, gyermekek

velőtléppő alkongással keresték hozzátartozóikat

és a rendőrségnek csak a legnagyobb nehézségek árán sikerült rendet teremteni.

Az esti órákban a robbanás helyére sietett számos, a főváros területén tartózkodó nemzetgyűlési képviselő is, valamint teljes számban megjelent a Weisz Manfréd gyár igazgatósága és a fiatal Weisz Alfonz báró. A gyár igazgatósága a robbanás pillanatában ugyanis éppen ülést tartott Pesten levő helyiségében és ott értesült a robbanásról.

Megindult a vizsgálat

A rendőrség és a honvédelmi miniszterium szakértői, két magasrangú katonatiszt azonnal megkezdték a vizsgálatot annak felderítésére, hogy mi okozta a robbanást. Egyelőre ezt még nem sikerült megállapítani, hogy miképpen történt a borzalmas katasztrófa. Nem tudni, hogy véletlen szerencsétlenség, vagy esetl g bűnös kéz okozta-e a robbanást.

Csodálatos menekülés a csepeli pokolból

Rendkívül érdekes megemlíteni, hogy a felrobbant beton löszraktár előtt két katona állott őrségen. A robbanás ereje mindkettőjüket földhöz vágta, azonban csodálatos módon egyiknek nem történt semmi baja, míg a másik az ijedtség következtében megnémult, de sérülést és sem szenvedett. Az a katona, kinek egyáltalán semmi baja nem történt, elmondotta a honvédelmi minisztérium által kiküldött szakértő bizottságnak, hogy a robbanás után azonnal feltápáskodott a földről és megnyomta az elektromos vészjelző gombját.

Ezre egyszerre megszólaltak a hatalmas gyártelep összes szirénái és pillanatok alatt riasztották a gyár tűzoltóságát. Természetesen a sziré-

nák zugása még inkább fokozta azt a pánikot, mely az első percekben kitört.

Nem fenyeget újabb robbanás

Este 10 órakor már úgy Csepelen, mint Budapesten a körülményekhez képest rend uralkodott, miután bizonyossá vált, hogy újabb robbanástól nem kell tartani. A rendőrség teljes készenlétben van, a

Csepelszigetre nagyszámu katonaságot vezényeltek ki.

A mentési munkák lázasan folynak és remélhetőleg a késő éjszakai órákra sikerül már tisztázni azt is, hogy mennyi a halottak és sebesültek száma.

Budafokon és Dunaharasztn betörte az ablakokat, a háztetőket pedig letepte a légnyomás

(A Hajdúföld külön tudósítójának telefonjelentése.) A robbanás hírére tudósítónk autóján azonnal végigjárt a Csepel környéki községeket, ahol szintén mutatkozott a robbanásokozta pusztítás. Budafokon a Kossuth Lajos-utcán a detonáció ereje betörte az összes ablakokat és a légnyomás megrongálta, sőt némely helyen letepte a házak tetőjét.

Dunaharasztn szintén betörték a Csepel felé néző összes ablakok.

Egy ház tetőjét teljesen letepte a légnyomás.

A lakosok fejvesztetten menekültek, mivel azt hitték, hogy földrengés van, vagy vihar csapott a házakba.

A hivatalos jelentés szerint 30 ezer kilogramm lőpor robbant fel

Ma délután 6 46 órakor eddig ismeretlen okokból a csepeli hadianyaggyár löszraktárában, amelyet a Weisz Manfréd-féle telep határol, robbanás történt. Eddigi megállapítás szerint két nagyobb és két kisebb detonáció reszeltette meg a levegőt. A robbanás helyei azok a 15 poros sáncok, amelyekben a gyártáshoz szükséges lőport raktározták. Ezek a lőporok egyes fülkékben vannak elhelyezve, amelyekből a robbanás ereje főleg csak felfelé érvényesülhet.

Az első nagy riadalom után, amelyet a teljes sötétség még fokozott, a szerencsétlenség hatása csak lassan bontakozik ki, de miként a teljes eréllyel érvénybe lépett hatósági beavatkozás megállapította, a kár valószínűleg sokkal kisebb, mint az első pillanatban látszott és remény van arra, hogy a további fülkék robbanását a tűzoltóság erélyes közbelépésével sikerül elhatárolni.

Kb. 20-30 ezer kilogramm lőpor mehelett a levegőbe.

A szerencsétlenség színhelyén még az est folyamán megjelent Ágya Papp Sándor altábornagy, a honvédelminiszter helyettese, Schwoy István tábornok, a vegyesdandár parancsnok helyettese, Schram Ödön tábornok városparancsnok, Bárczi-házy Bárcsy István miniszterelnökségi államtitkar, Seszlér Hugó államrendőrségi h. főkapitány, Koppány Pál rendőrfőtanácsos, Sándor Albert rendőrfelügyelő, Laky Lajos detektívőrnök, Horváth Antal rendőrfőtanácsos, Koppel Tamás és Solymossy János rendőrfelügyelő,

Soroksáron a csendőrök beszéltek, hogy két két robbanást hallottak, mintegy 10 perces időközökben.

Dunaharasztn azt beszélték a nép, hogy a csepeli raktárakat valamelyik volt ellenséges állam, főként pedig a szovjet robbantatta fel.

A nép körében az utóbbi fellelést azzal magyarázták, hogy a szovjet meg akarta kimélni a munkásságot és a robbanás ezért történt hat óra után, fél és háromnegyed hét között, mikor a munkásság már elhagyta a gyárépületet. Természetesen ez egyelőre csak mende-mondánsk tekintendő, mert a vizsgálat még mindig folyik.

Petrík József rendőrfogalmazó.

A hivonult tűzoltóságnak Rosta gyári tűzoltóparancsnok jelentette, hogy

a lüz lovaterjedését és robbanási veszélyét 9 45 perckor sikerült berekeszteni.

Az eddigi megállapítások szerint sok, de aránylag könnyű sebesülés történt. A Weisz gyár igazgatósági épülete, ahol a két Weisz báró a regítés érdekében minden lehető megiet, ambulancia bonyomását kelti. Irgalmas nővérek, mentők mindenkit azonnal segélyben részesítenek és szükség esetén elszállítanak.

Komoly sebesülés, különsképpen pedig

haláleset eddig nem ismeretes

és valószínű, egyáltalában nincsen. Ez azonban a gyártelep nagy kiterjedése miatt tökéletes biztonsággal csak holnap reggel lesz megállapítható. A sebesültek közül a következőket jegyezték fel:

Biró Ágnes 27 éves, légnyomás következtében, Bálint Károly üveg-szilánk, Jámber Ferenc üveg-vágás, Petz Rudolf 40 zsutt seb, Lieb Endréné üveg-szilánkok és Löb Lipót.

Az eddigi jelentések szerint a löszszerzem őrsége

közvetlenül a robbanás előtt kétszer vészjelzőt kapott

az őrszemtől, közvetlen utána következett be a robbanás.

A mentő munkálataokban az első utászsásználaj, számos gyalogos, kerékpáros- és lovasrendőr, továbbá a gyári, Csepel-községi és a pester-

sebeti tűzoltóság — az utóbbi Chikán polgármester vezetése alatt — vett részt.

A hangulat mindjobban lecsillapult.

A hírek mindinkább megnyugtatók. A sebesültek legnagyobb része légnyomástól ered és könnyű jellegű.

Százharminc sebesültje van a robbanásnak

Lapzártakor telefonon jelent a Hajdúföld külön tudósítója, hogy az éjszakai sötétség és a szüntelen esőtől feláztatott csuszós, sáros talaj dacára, az emberfeletti önfeláldozással dolgozó mentőknek eddig 130 sebesültet sikerült összeszedniük. Ebben a pillanatban úgy látszik, hogy az első híradásokkal ellentétben emberhalál nem történt a robbanásnál s a sebesültek túlyomó része is csak könnyebben sérült meg. Nem lehetetlen azonban, hogy a még eddig el nem takarított romok alatt halottak is feküsznek.

Ujabb részletek a robbanásról

A késő éjszakai órákban a Hajdúföld külön tudósítója rendkívül érdekes részleteket jelent még a csepeli katasztrófáról. E szerint 6 óra 40 perckor történt az első kettő explozió és 6 óra 41 perckor követte ezt a második, ugyancsak kettős detonáció, majd 6 óra 46 perckor hangzott el a mindkettőt felülmúló ötödik dörrenés.

A katasztrófát egy munkás vette észre, akinek feltűnt, az egyik lőportár betonozott nyílásánál egy rohamosan előrehaladó füstgomoly.

A megdöbbent ember nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem a tűzjelző készülékhez rohant s így már a robbanás előtt megszólaltak a vészszirénák, amire megindult az általános menekülés.

Négy raktárépület borult azonnal lángra

s a Csepelsziget messzeszéléről volt látható a vérvörös fényár, melyet a szüntelenül zuhogó eső sem tudott elfojtani.

A következő pillanatban megrendült az egész sziget, sőt mint több jelentés tanúsítja, Buda és Pest utcáiban is földrengés rázkódtatását éretek a lakosság.

a gyártelep négy hatalmas löszraktára a levegőbe repült,

füsttel, porral, kő- és üveg-szilánkokkal borítva el az egész telep óriási területét. A robbanás ereje olyan nagy volt, hogy a meteorológiai intézet szeizmográfja hatalmas kilengésekkel pusztító földrengést jelezett.

Az első zűrzavar elültével a szerencsétlenség színhelyén rövid idő múltával megjelent a székesfővárosi tűzoltóságnak majdnem egész legénysege, számtalan autó- és Niagara-fecskendővel.

A tűvészt azonban megközelíteni nem lehetett, mert félt volt, hogy a

rohamosan terjedő lángtenger elborítja a telepet az a részét is, ahol még körülbelül két vagon robbanóanyag volt beraktározva.

Összszáz tűzoltó vont kordont

egy körülbelül kilométeres körben, a rend fenntartásában és a tűvészt elfojtásában mintegy 600 rendőr állott segítségükre, akiket Budapest összes őrszobáiból vontak össze. Haláltmegváltó kötelességtudással közlítették meg a tűz félsákt s így csak

éjjel 12 órakor sikerült a lángokat elfojtani

és a tűz továbbterjedésének gátat vetni.

A robbanás áldozatai

Budapest, augusztus 12. A csepeli robbanásnál sérült teket csoportonként az egyes kórházak szerint a következő helyekre szállították:

Rókusba, a robbanás következtében megrongált Weisz-féle kórházból átszállított betegek: özv. Kiss Andrásné 46 éves munkásnő, Dinka Anna 4 éves leánygyermek.

Szent István-kórház. A robbanás következtében sérülteket a kórház különböző osztályán az éj folyamán sürgősen elhelyezték, ezért a közlelbi személyi adatokat és a sérülés mérvét egyelőre nem lehetett megállapítani a következőknél: Kardos Andorné, Karsai Vendelné, N. N. eszméletlen nő, Rajkó István, Koczor Ferenc, Sütögi László, Jancsy Pál, Jámber Ferenc, Pal Gyula, Ehrenhoffer Sándor, Lövi Lipót, Horváth István, Tóth Károlyné, Fehér Katalin, Törtei Gyuláné, Kiss János, Kalocsai M., Karkas László, Frey (Kisfiu), Tajtz Rudolf, (ismeretlen) Ferenc Kisfiu, Szimónszai Arthur, Andor Vincas, Háj Mihály, özv. Zafir Mihályné, Schlay Péterné, Ipoly Ötő, Heischnie Mária, Budai Imre, N. N. nő.

Debrecen város nem vesz részt a tihanyi emlékünnepen

(A Hajdúföld tudósítójától). A Nemzeti Összetartás Társaság aug. 15 én nagyszabású emlékünnepet rendez Tihanyban, ahol ekkor avatják fel a „királysobákban” elhelyezett emléktáblát és szentelik fel a IV. Károly király emlékére készített 16 mázsás új harangot. Az ünnepélyre meghívták Debrecen város tanácsát is, azonban a tanács a csütörtöki ülésén úgy döntött, hogy az ünnepélyen nem vesz részt. Az ülésen a Nemzeti Összetartás Társaságával kapcsolatban elhangzott az a megjegyzés is, hogy minél több ilyen szervezet alakul az összetartás apostolára, annál nagyobb lesz a szét-huzás.

A husiparosok feljelentése két debreceni cég ellen

A husiparosok szövetsége feljelentette a Kuczik Gábor utcai céget és a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetét, hogy ezek a törvényvel ellentétben nem gyárszerűleg üsük a hentesipart, melyet a törvény értelmében csak jogi személy gyakorolhat. A husiparosok szövetsége felterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszterhez, akitől azt kérte, hogy a két cég üzletvezetésének megvizsgálására küldjön ki miniszteri biztost. A kereskedelmi miniszter ezt a kérelmet elutasította, de megbizta a városi tanácsot, hogy a husiparosok panaszát vizsgáltsa meg saját közlegével. A tanács a közigazgatási hatóságot utasította a vizsgálat megejtésére.

Hajdu vármegye visszautasította Rotschildék Shylock-i kölcsönét

Három szavazattöbbséggel elvetették a súlyos feltételű kölcsönt — Hajdu vármegye rendkívüli közgyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hajdu vármegye törvényhatósági bizottsága csütörtökön délelőtt 10 órai kezdettel rendkívüli közgyűlést tartott a vármegyháza dísztermében. A közgyűlés iránt szinte példátlanul nagy érdeklődés nyilvánult meg, amennyiben a szokástól eltérőleg nem 10—15, hanem csaknem 80 bizottsági tag jelent meg. Az érdeklődést érthetővé tette az a körülmény, hogy a tárgysorozatban a vármegye 20 milliárdos dollárkölcsöne szerepelt, melynek hatalmas ellenzéke volt különösen a hajduböszörményi, nánási, hadházi és szoboszlói bizottsági tagok körében, akiknek sikerült is megakadályozni a kölcsön felvételét.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán pontban 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést, majd Uzonyi Barna dr. másodfőjegyző ismertette kimerítő részletességgel a kölcsön feltételeiről szóló miniszteri leiratot és ezzel kapcsolatban az alispán, valamint az állandó választmány előterjesztését.

Rotschildék kölcsönének feltételei

A vármegye közgyűlése már július 13-án elhatározta, hogy a magyar vármegyék közös kölcsönéből 57 300 font sterlinget, vagyis 28 milliárd magyar koronát igénybe vesz. Az elvi határozatot azzal a feltétellel hozták meg, hogy a pénz felhasználásáról csak akkor döntsének, ha a kölcsön feltételeit részletesen ismerik. A pénzügyminiszter most közölte ezeket a feltételeket, amelyek a következők: A Rotschild csoport 1,250.000 font sterlinget ad kölcsön 20 évre a magyar vármegyéknek 7 és fél százalékos évi kamatra. A kölcsönkötvényeket 92-es árfolyamon bocsájtják ki, a pénzt a vármegyék kereskedelmi, ipari, gazdasági és népjóléti célokra használhatják fel. A kölcsön biztosítékául azonban

tartoznak lekötni az egész utadó bevételt,

sőt ha ez nem volna elég, a közmunkavégzésért is. E célból a pénzügyminiszter hozzájárul ahhoz, hogy a 10 százalékos utadót 14 százalékra emeljék fel. Míg a kölcsönt a vármegye ki nem fizette, — vagyis 20 év alatt — nem vehet fel semmi más kölcsönt és nem vállalhat újabb megterhelést.

Hajdúvármegye ha 20 milliárd koronát vett volna igénybe, éventé 2200 milliót tartozott volna fizetni annuitás, vagyis évi kamat és törlesztés fejében.

Utépítésre kell a kölcsön

Az alispán a városok polgármestereivel, valamint az érdekeltekkel képviselőivel folytatott megbeszélés eredményeképpen javasolta a kölcsön felvételét. Hét milliárd koronából a törvényhatósági utak átkeelési szakaszainak kiépítését és a többi 12 milliárdból 40 kilométer új törvényhatósági utat készítenek lehet elvégezni. Az állandó választmány azt javasolta, hogy a községek, városok olyan arányban részesüljenek a beruházásokból, mint

amilyen arányban közadózásukkal hozzájárulnak a törvényhatósági utalaphoz.

Ezután Puszkás Kálmán műszaki főtanácsos olvasta fel a beruházási programot, mely a fenti szempont figyelembevételével készült és a bizottsági tagok véleménye szerint is kiváló, rendkívül alapos munka. Megemlítette a műszaki főtanácsos azt is, hogy miután a kölcsön kifizetések az első fél évi annuitást levonják, a vármegye csak 18,440 milliót kap kézhez a husz milliárdból.

Az antiszemita Hartstein

A javaslatához előnek Hartstein Nándor bizottsági tag szólott hozzá, aki heves hangon kifogásolta, hogy a kölcsön feltételei rendkívül súlyosak. Hivatkozott a pénzügyminiszterre, aki legutóbb békéscsabai beszédében óva intett mindenkit az adósságszínalástól és attól, hogy magas kamatra hosszú lejáratú kölcsönt vegyen fel. Kijelentette, hogy a Rotschild ház nagyon éhes és rendkívül magas kamatot számít. A közgyűlés egyik korábbi megállapítása szerint a vármegyének különben is kétszáz kilométer új utra volna szüksége, amihez 68 milliárd szükséges. Így semmit se érnek azzal a husz milliárddal, melyre vonatkozólag azt a konkrét indítványt tette, hogy a kölcsönt ne vegyék igénybe.

Súlyos kifogások a kölcsön feltételei ellen

Hasonló értelemben szólalt fel Demjén Ferenc (Hajdúszoboszló), aki kijelentette, hogy ha a kölcsönt igénybe veszik, a vármegye 20 évre becsapja maga előtt az ajtót, mert addig nem lehet semmi újabb kölcsönt felvenni. Ha közben olcsóbb kölcsönt tudnának szerezni és abból próbálnák visszafizetni, a mostani az nem volna lehetséges, mert Rotschild úgy szabta meg a feltételeket. Ha a kölcsön törlesztésére és kamatjára előirányzott évi 2200 millióból utalapot létesítenek, akkor hat és fél év múlva kölcsön nélkül is elvégezhetnék a programba előirányzott munkákat.

Váczy József bizottsági tag a kölcsön felvétele mellett, Köblös Samu a hajduböszörményi gimnázium igazgatója ellene szólalt fel. Az utóbbi rendkívül alapos érvekkel mutatta ki, hogy milyen súlyosak a kölcsön feltételei.

Érvek pro és kontra

Boldizsár Zsigmond (Nádudvar) a kölcsön felvétele mellett szólott. Mint mondotta, a nádudvari határ legjobb részein is csak öt és fél mázsás termés volt. Az arató munkások alig kerestek valamit. Télen munkanélkül lesznek és azért is szükség van a kölcsönre, hogy a munkanélküliséget enyhíteni tudjuk.

Ujvárossy Lajos kormányfőtanácsos szintén a kölcsön súlyos feltételeit bírálta s kimutatta, hogy a husz milliárdért több mint 36 milliárdot fizetne vissza a vármegye.

Puszkás Kálmán műszaki főtanácsos kijelentette, hogy ha a kölcsönt nem veszik fel, a vármegye nem gondolhat másra, mint meglévő utainak fenntartására. Új utépítésekről azonban szó sem lehet.

Benkő Géza főgyógyász hatáson csoportosította ezután a kölcsönrel kapcsolatban pro és kontra elhangzott érveket, de kijelentette, hogy a vármegye vezetősége sem nagyon örült ennek a kölcsönnek. Nekik azonban hivatali kötelességük volt a közgyűlés elé terjeszteni az ügyet.

Ujabb letartóztatás a pocsjai halálos verekedés ügyében

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hirt adott már a Hajdúföld a halálos végű pocsjai verekedésről, amelynek áldozatul esett Kovács Flórián János 21 éves pocsjai földműves. Dr. Tóth János törvényszéki bíró, vizsgálóbíróhelyettes helyszíni nyomozás alapján részletesen tisztázta a történetet és a már letartóztatott Lukács Józsefet kivül

Leszavazzák a javaslatot

Hartstein Nándor és Köblös Samu ismételt felszólalása után a főispán berekesztelte a vitát és szavazásra tette fel a kérdést. A törvényhatósági bizottság 38 szóval 35 ellenében úgy határozott, hogy a kölcsönt nem veszi fel.

Ezután még nyolc apróbb ügyet tárgyalta le a közgyűlés, amelynek tagjai a szavazás után mind eltávoztak, úgy, hogy a tárgysorozat többi részének tárgyalásánál öt vármegyei tisztviselőn kívül senkisé volt a teremben.

letartóztatta Kuria Józsefet, akinek szintén része volt Kovács Flórián János halálában.

A két legényt most szállították be a debreceni ügyvédség fogházába. Kihallgatásuk alkalmával azzal védekeztek, hogy Kovács Flórián Jánost nem akarták megölni, csupán rá akartak ijeszteni.

Nagy érdeklődés mellett zajlott le a Lawn-Tennis Kör első versenynapja

Izgalmas játékok az országos verseny első fordulóján

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Debreceni Katonatisztai Lawn-Tennis Kör rendezésében csütörtökön reggel 9 órakor vette kezdetét az országos tennis verseny, amely iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg országsszerte, sőt a megszállott területekről is több nevezés érkezett. A rendezőség csak megfeszített munkával tudta a sorsolásokat szórán éjjel befejezni. Először a

Debrecen város és Tiszántul bajnoksága

került döntésre. Míg délelőtt ideális szép idő kedvezett a versenynek, addig délután megeredt az eső és egész délután esett, úgy, hogy a délutáni versenyszámokat nem is lehetett megtartani. Délelőtt igen szép küzdelmek voltak, különösen a fiatal gárda mutatott nagy haladást.

Szép küzdelmek, kifogástalan rendezés, nagyszámu uri közönség jellemezte a verseny első napját. A délelőtt ellenére is nagyszámu uri közönség kereste fel a versenyt és lelkesen tapsolt egy-egy szép akció után.

Eredmények: Férfi egyes Tiszántul bajnokságról: Nadányi B.-ujfalu győz Véghe Zoltán ellen 6:1, 6:1. Gombos Ferenc DEAC győz Galaczy Géza DEAC ellen 6:2, 6:1. — Sáfrány Hajdunánás győz Dömsödy Péter DEAC ellen 6:3, 6:1. — Zempléni Ferenc győz Dorn Viktor ellen 6:2, 6:3. — Miklós Béla győz Szöllős Endre ellen 6:1, 6:1. — Bodnár Szeged győz Kemény Ferenc ellen 6:1, 6:0. Gombos Ferenc DEAC győz Göllier András ellen 6:3, 6:1 arányban. — Juhász Árpád győz Nyíri István B.-ujfalu ellen 6:3, 2:6, 6:3 arányban.

Női egyes Tiszántul bajnokságról: Fényes Pálné B.-ujfalu győz

Szabó Éva ellen 6:1, 6:0. — Kont Anny győz Bőllöny Jolán ellen 6:1, 6:1. — Tardy Aliz győz Fodor Lily ellen 6:1, 6:3. — Nadányi Jánosné B.-ujfalu győz Lobstein Béláné ellen 6:1, 6:0.

Női egyes országos Debrecen bajnokságról: Fényes Pálné győz Kont Anny ellen 6:2, 6:0 arányban.

Vegyes páros Tiszántul bajnokságról: Berger Böske—Bodnár István pár Szeged győz Lobstein Béláné—Miklós Béla pár ellen 6:4, 9:7 arányban.

A hölgyek közül Tardy Alizt kell elsősorban kiemelnünk, aki a tavalyi versenyek óta nagy haladást mutatott. Akciói kiforrott játékról tettek bizonyosságot. Fényes Bélánét már a régebbi versenyekről ismerjük, most is az a nyugodt, biztos kezű játékos. Nadányiné szintén kitűnő formáján és nagy tudásról tett tanubizonyosságot.

A férfiak közül különösen Brokés játszott szépen és nyert erős küzdelem után Hajdu András ellen, egyébként Hajdu is sokat fejlődött, de a fűgér mozgó Brokossal elkeseredett játékkal sem bírt megküzdeni. Meglepően szép haladást tapasztaltunk Gombos Ferencnél és Szöllős Endrénél is, aki Miklós Bélával szemben csak rutinhány miatt veszítette el a játszmát.

Szépen játszott Zempléni Ferenc is, azonban meglátszott, hogy az idén nagy elfoglaltsága miatt nem sokat trenirozott. A vidékiek közül a szegedi Bodnár és Makk játéka mutatott szép formát.

A közbejött eső miatt elmaradt a brókák, ugyszintén a megszállott területekről érkezett játékosok mérkőzése. Amennyiben az eső eláll, a versenyt pénteken reggel folytatják.

A rendezőség mindent elkövet, hogy a versenyeket vasárnap estig befejezze.

URÁNIA

MA

VIGSZINHÁZ

Gloria Swannonnal

Az idegenlégió leánya és Viharok hőse

Póla Negri, Emil Jannings és Harry Liedtke-vel

Madame Dubarry és Rékzubonyos

HIREK

1926 augusztus 13. (Péntek)

Prot. Ipoly. Kati.: Ipoly.

A Meteorológiai Intézet jelentése
Időjárás: Jobbára felhős, hűvös idő, helyenként esővel, később változékony idő.

Gyógyasztarak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany Egyszarvu (Kossuth-u. 8.) Muraközy (Hunyady-utca 5.) Magyar Korona (Péterfia-utca 10.) Nádor (Szent Anna-utca 66.) Csokonai (Master-utca 43.) Arany János, (Csapó-utca 77)

— **Dr. Hirschler József kolozsvári preláts Dabrecenben.** Dr. Hirschler József preláts, kanonok-plébános Kolozsvárról — akit egy időben komolyan emlegettek mint szatmári segédpüspököt — magánjellegű látogatásra egy pár napra Dabrecenbe érkezett.

— **Bibliaköri kirándulás.** A nyári szünetre egyesült bibliakörök részvevői ma, péntek délután 4 órától a nagyerdőn, az egyetem sarkától jobbra, a nagy köruton túl eső dombra kirándulást rendez s ott fogja megtartani bibliakörját. A kirándulás csak feltétlen jó idő esetén tartatik meg; ha az ég borongós, a jövő hétre halasztatik. Az összes bibliaköri tagokat szeretettel meghívjuk, vendégeket és gyermekeket is szívesen látunk. Uray Sándor moderátor.

— **Felhívás a még élő 48-as honvédekhez.** A belügyminiszter, mint ismeretes, körrendelettel utasította az összes törvényhatóságokat, hogy írják össze a még élő 48-as honvédek. Az összeírást Dabrecenben is megkezdették, de nem jelentkezett senki se. Így aztán még egyszer felhívást bocsát ki a tanács, hogy a még esetleg élő 48-as honvédek haladéktalanul jelentkezzenek. Az összeírás egyébként alig egy-két helyen járt valami eredménnyel, mert mindössze Békésmegyében akadt egy-két jelentkező.

— **A város látlása.** Pohl Ferenc városi főkeréssz bejelentette a városi tanácsnak, hogy a tavasz és a nyár folyamán a város területén 82 millió korona értékű fát ültettek el. Kíváncsiak vagyunk rá, hogy mennyit vágta ki?

— **A szentanna-utcai bérházban lévő lakások árverésének teljes csődje.** A város által épített szentanna-utcai palotában megállapított lakásárakat érthetően igen magasnak találta a közönség és így a lakások jóval a kikiáltási áron alul keltek el, sőt három lakásra nem is akadt bérlő. A városi tanács ezért úgy határozott, hogy a három lakást árverés mellőzésével is odaadja bárkinek m'g akkor is, ha az illető 10 százalékkal kevesebbet ígér a kikiáltási árnál. Így aztán akadtak is jelentkezők. Két lakást Szöllős Ármán és Miskolczy Imre vettek ki, míg most a harmadik 26 millió lakásért is megígért Bálint Imre 28 milliót. A tanács úgy döntött, hogy a lakást ennek az ajánlattevőnek adja bérbé.

— **Edison ezeregyedik találmánya.** Edison, aki szegény sorsból küzdött fel magát az emberiség legproduktívabb föltalálójává, nemrégiben ezer egyedik találmányát írta be jegyzőkönyvébe. Ez a találmánya a rádió-vevőkészülékével van összefüggésben. Laboratóriumi munkáját ma is az agg Edison irányítja, aki maga is bámulatos kitarással reggeltől késő estig dolgozik.

— **Akkumulátor állás, mindentféle villamos gépjavítás.** Parti Ferenc, Hatvan u. 58.

Amerikai pénzcsoport újabb kölcsönajánlata a magyar kormánynak

Budapest, augusztus 12. Ma délután Vass h. miniszterelnök hosszabb tanácskozási *Bourbon* Lejos spanyol királyi herceggel, aki egy amerikai pénzcsoport nevében nagyobb kölcsönre tett ajánlatot a magyar kormány részére. A nagyobb szabású dollárkölcsönt az amerikai pénzcsoport a vármegyei kölcsön feltételeihez hasonló feltételek mellett

bocsátaná a magyar kormány rendelkezésére és a tervezet szerint a felveendő kölcsönt

tiszviselői telepek építésére kellene fordítani.

Vass József h. miniszterelnök átnezte a tervezetet és közölte, hogy a pénzügyminiszterrel részletesen megtárgyalja az ajánlatot.

Gyújtogatás okozta az újavárosi-uti pusztító tüzvészt

Nagy erővel folyik a nyomozás a tüzeset ügyében

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tegnap délután megirtuk már, hogy az újavárosi-ut közelében levő tanyán egy asztag kigyuladt és 250 keresztbuza elégett. A vizsgálat megindult és most ennek során az oldalán, ahol a láng először felcsapott, nem

gyújtogatás okozta.

Ugyanis az asztag éppen akkor gyullt ki, mikor a munkások reggeliztek és az asztagnak azon az oldalán, ahol a láng először felcsapott, nem

tartózkodott senki sem. Nem lehetetlen tehát, hogy míg a munkások reggeliztek, valaki az asztag másik oldalára lopódzott és felgyújtotta azt.

Valószínű ez a feltevés azért is, mert a cséplőgép is ellenkező oldalon volt,

kizárt eset tehát, hogy az asztag a cséplőgépből kipattant szikráttal gyullt volna meg.

A vizsgálat nagy erővel folyik tovább, hogy a tűz keletkezésének okát mielőbb tisztázni lehessen.

Katasztrófális tifuszbajrány Aradon

Az oláh hatóságok hanyagsága miatt ijesztő módon terjed a járvány

Aradi tudósítónk jelenti: Aradon a legutóbbi napokban ijesztő módon megnövekedett a tifuszbetegedések száma és igen sok esetben halállal végződik. Jellemző az oláh hatóságok lelkiismeretlenségére, a közigazgatási tempó hihetetlen lassúságára, hogy az aradi egészségügyi szolgálat a tömeges tifuszbetegedések dacára is

mindössze két tífuszesetről tud.

Aradon orvosi körökben egész komoly visszhangja van az egyre sokasodó tifuszbetegedéseknek. Tekintve, hogy az orvosok nem jelentik be a tífuszeseteket,

az egészségügyi hatóságok egyszerűen nem vesznek tudomást a delogról

és a járvány vigan tovább terjed.

Orvosi vélemények szerint a veszedelmes betegség ijesztő terjedésének oka a gyümölcszezonban és kiváltképen

az oláh hatóságok hallatlan neglignenciájában keresendő.

Ugyanis eltekintve attól, hogy a közönség a piacról vásárolt gyümölcsöt jórészt mosatlanul fogyasztja el, a legnagyobb baj az, hogy a hatóság egyáltalában nem ellenőrzi a piacra kerülő tejet, amelyet vidékről visznek be és nagyon sok esetben fertőzött.

Az aradi orvosok most akciót akarnak indítani, hogy a hatóság mindennap a legszigorubb egészségügyi vizsgálatot tartsa meg, különben elkerülhetetlen lesz a tífuszbaj katasztrófális pusztítása.

200 vértanuja van a mexikói vallásüldözésnek

Mexikóban a helyzet súlyosabb, mint valaha. Az egyházüldözés újból vadul lobog s csak egyetlen városban, *Sahuayoban*

ötven katolikust öltek meg

a katonák és a statáriális bíróság tíz embert végeztek ki. *Guadalayaban* a halottak száma eddig hatvankettő. A többi áldozattal együtt eddig mintegy 200 halottja van a vallásüldözésnek.

Utcai harcok mindenfelé

London, augusztus 12. Ruiz Flores érsek Michoaca államból való megérkezése után elmondotta, hogy augusztus 1-én és 2-án

két katolikust öltözött és több mint 30 polgárt végeztek ki,

akiket asszal vádoltak, hogy a kormány ellen irányuló felkelés vezetői. Egyik városban katonák és polgárok között összetűzésre került a sor, mert a katolikusok megtagadták

a templomoknak a városi bizottságok kezébe való átadását. Ötven katonára, akik augusztus 11-én érkeztek a városba, a templomok és házak tetején állást foglaló lakosok tüzelni kezdtek.

Az utcai harc során ötven ember esett el.

A véres harcok csak a csapaterősítések megérkezése vetett véget. A tömeg két kormánybiztost, aki a helyi rendőrség segítségére sietett, megölt.

Diplomáciai bonyodalom az Egyesült-Államokkal

Newyork, augusztus 12. A Sun közli ma washingtoni tudósítását, amely szerint az amerikai-mexikói viszony Wilson elnöksége óta nem volt oly feszült, mint ma. — Ugy mondják, hogy az amerikai követ visszahívása rövid idő kérdése.

HIRDESSZEN A HAJDUFÖLDBEN I

— **Esküvő.** F. hó 14-én, szombaton délután 6 órakor tartja esküvőjét Séry Lajos Sz. Kozma Irénkével a ref. nagytemplomban. Az esküvői szertartást Uray Sándor ref. lelkésze végzi.

— **Félmillió koronás bírság a sámsoni helyenkedő kocsisnak.** Bakó Imre sámsoni kocsis nemrégiben alapsan berugott Dabrecenben és itt különböző botrányokat csinált, mire bevették a rendőrségre, ahol a rendőrbíró botrányos részvégség miatt 250.000 koronára ítélte. Az itales legény nem nyugodott bele egykönnyen az ítéletbe, hanem, mielőtt legközelebb bejött Dabrecenbe, odament az egyik rendőrhöz és az iránt érdeklődött, hogy vajjon hogy hívták azt a rendőrtisztet, aki őt elítélte. Kijelentette ugyanis, hogy „azt a ziarut ktrázza az egyenruhából”. Ezenkívül durva módon szidalmazni kezdte a rendőrséget, mire a rendőrismét előállította Bakót, akit másodjára félmillió koronára büntettek meg.

— **Freireich fegyencéket tanít a fegyházban.** Sopronból írják: A közhíri fegyházban az apógyilkos Freireich Ernő, hir szerint, mint segéd tanító, több fegyenc tanítását végzi. Itt említtük meg, hogy a budapesti törvényszék szeptember 27-re tüzte ki annak a válpörnek a tárgyalását, amelyet Freireichné indított férje ellen, de amelyben eddig nem hozhatott a bíróság ítéletet, mert a férj nem egyezett bele a válásba. Most, hogy a büntetés jogerősé vált, nincs többé akadálya a válás kimondásának. A budapesti törvényszék egyébként szeptember 27-ére tüzte ki annak a válpörnek a tárgyalását, amelyet Freireichné indított férje ellen. Freireich eddig elletente a válást, de most, hogy gyilkosságért elítélték, semmi akadálya nincs a válás kimondásának.

— **Adomány.** Dr. Hankiss János professzor kiadónkunk utján 200.000 koronát adományozott a béraklakóknak.

— **Tevék, majmok, vadállatok Dabrecenben.** A belügyminiszter az utóbbi időben több nagy külföldi cirkusz és állatsereglet magyarországi szereplésére adott engedélyt. Ezek közül már is jelentkezett egy, a Lucky-féle cirkusz és helyet kért a dabreceni városi tanácstól az itten megtartandó mutatványaihoz. A cirkusz állatsereglete egyike Európában a legnagyobbaknak. Van benne 30 teve, 2 dromedár, 40 majom, több hiéna, sőt tipir és víziló is. A városi tanács engedélyezte a cirkusz dabreceni szereplését és megbízta a közigazgatási hatóságot, hogy a cirkusz számára a megfelelő díj ellenében jelöljön ki helyet a vásártéren.

— **Páduában tilos a ténc.** A *Tagblatt* jelenti *Páduából*, hogy az ottani rendőrség erkölcsi és pénzügyi okokra hivatkozva, minden nyilvános táncmulatság rendezését megtiltotta.

— **Molykár ellen legnagyobb megóvó és beraktározó vállalat** Véghe Gyula Ferenc József-ut 4.

Kétszobás

butorozott szobát keresek
fürdőszobával esetleg
konyhasználattal
uri családnál.

Ajánlatot e lap kiadóba „1926” jellegére

— Rádió-műsor. Augusztus 13.
 Péntek. Budapest. D. e. 9.30 és 12:
 Hírek, közgazdaság. D. u. 1: A Meteorológiai intézet jelentése és vízársjelentés. 3: Hírek, közgazdaság. 5: A Meteorológiai Intézet jelentése és vízársjelentés. Utána: Fábrián Ernő romantikus elbeszélése: „Fellegrár bárka”. 5.30; B. Farkas Jónás cigányzenekarának hangversenye. 6.45: Kerpely Béla: „A Pozor” kis regény, felolvassa a szerző. 8: A Filharmóniai Társaság tagjaiból alakult zenekar hangversenye a Budapest Székesfővárosi Állat- és Növénykertben. Opera est. 1. Weber: Euryanthe, nyitány. 2. Grieg: Sigurd Jorsalfar, Suite. I. Borghild álma. II. Mulatozás. III. Hódolati induló. 3. Strausz R.: Rózsavag, ke ingő. 4. Wagner: Walkür, zeneképek. 5. Beethoven: Egmont, nyitány. 6. Saint-Saens: Részletek a „Sámson és Delila” c. operából. Delila: Elías lónka, Sámson: Somló József. Főpap: Pogány Ferenc dr. a m. kir. Operaház művészei. 7. Saint-Saens: „Sámson és Delila”, baletzene. Karnagy: Sziklay Adolf.
 Külföld: Bécs (531 és 582.5) D. 4.15: Hangverseny, 8: A salzburgi ünnepi játékok közvetítése: a Rosé-kvarlett kamarasnéje. (Rossz idő esetén hangverseny a bécsi stúdióban.) Boroszló (418) D. u. 4.30: Hangverseny. 8.25: Színészek a színházról. Lipcse (452) D. u. 4.30: Hangverseny. 7.45: Suppé: Henrion Poly: Die schöne Galathee. (Vig mitológiai opera egy felvonásban.) Utána Suppé: Frotte Burschen. (Vig operett egy felvonásban) Berlin (504 és 571) D. u. 5: Hangverseny. 8.30: „A nárcisztolvaj.” Vig történet Mörkötö novellája után. Utána Mozart B dur triója. Frankfurt (470) D. u. 8.15: Vi rest München (485 és 204.1) D. u. 1.30: Willy Schwaizer citera hangversenye. 4.20: Hangverseny. 7.15: Tengerész. est. Sibelius Tennyson és Scallings műveiből. Róma (425) D. u. 5: Hírek, tőzsde. 5.30: Jazz Band. 9.25: Hangverseny. London (363) D. u. 6: Zenekari hangverseny. 11: Tánczene.

— Az osztályorszájáték mai húzása. Az osztályorszájáték mai húzásán a következő nagyobb nyeremények húzattak ki: 50 milliót nyert: 59198, 10 milliót nyertek: 2807, 16205, 42888, 49027, 56856. 5 milliót nyertek: 12008, 22245, 27712, 31288, 43747, 43948, 68665. Ezenfelül 3 milliót nyert 37 szám. 2 milliót nyert 83 szám és 1.250.000 koronát nyert 1867 szám. A húzás folytatása holnap folyó 13 án reggel fél 9 órakor lesz.

Négyfogásos
 elsőrendű ebéd 14.000 korona
Belvárosi Transzylváoia étteremben.

— Tekepálya megnyitó ünnepély.
 A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete augusztus 20 án, Szent István napján nyitja meg az újonnan épített kettős tekepályáját, versennyel egybekötve. A verseny befejezése alkalmával a legjobb játékosok közt több értékes tárgy kerül kiosztásra. A versenyben részt venni szándékozók már most előjegyezhetik magukat naponta este 6-8 óráig az Egyesület hivatalos helyiségében, Péterfia-utca 52. szám alatt. Programot a jövő héten fogjuk közölni. Érdeklődőket és vendégeket szívesen lát az Egyesület vezetősége.

**ÉN
TE
Ő**
 18
Springer bácsi
 könyves boltjában veszi írószereit
 a főposta mellett.
 Telefon 10-57

Előnyös feltételű holland kölcsön magánosoknak és intézményeknek

A városi tanács felhívása a város közönségéhez
 (A Hajdúföld tudósítójától.) A külföldi pénzpiac egyre jobban kezd érdeklődni Magyarország iránt és az amerikai, angol tőke után most a holland pénzcsoportok is utat keresnek Magyarországra felé. Ma már — mint a Hajdúföld értesül —, konkrét ajánlat is van egy nagyobb holland kölcsönre. A hollandusok ugyanis a magyar városok garanciája mellett
 a holland kölcsönajánlatról, mely szerinte rendkívül előnyös. Székesfehérvár és Nyiregyháza már igénybe is vette a kölcsönt és az utóbbi város
250 kislakást akar abból építeni.
 Mintán így a város garanciája melett felveendő kölcsön által a magántőke is betápcsolódhat az építkezésekbe, a polgármester rövidesen felhívást bocsájt ki a város közönségéhez, hogy mindazok, akik a holland kölcsönre igényt tartanak, jelentkezzenek a városnál,
 A jelentkezések számától függ azután, hogy a város felvevő-e a holland kölcsönt, amelyet természetesen 5 csak garantál, de a pénst a jelentkező magánosok kapják.

Olaszország és Spanyolország szövetséget kötöttek

A két állam minden vonalon támogatja egymást
 Róma, augusztus 12. A hivatalos Stefáni-ügynökség ma meglepetés-szerűen nyilvánosságra hoz egy olasz-spanyol barátsági szerződést, amelynek
 fő elősorsban Franciaország ellen irányul.
 A hivatalos Stefáni-ügynökség magyarázata szerint ugyanis a szerződésben a két állam földközi-tengeri érdekeit egyeztetették össze, melyek az utóbbi időben sok tekintetben háttérbe szorultak. A főhivatalos jelentés elmondja, hogy a szerződési tárgyalások a spanyol királyi római látogatása óta Róma és Madrid között szakadatlanul folytak. A szerződés tartalmáról a hivatalos kommuniké csak annyit közöl, hogy
 az sokkal messzebbmenő, mint amilyen eddig a fascista Olaszország Svajccal, Jugoszláviával és Csehszaggal kötött, mert ezek a szerződések csak bizonyos irányú semlegesség biztosítására vonatkoztak.
 A szerződést Paulaci, Mussolini kabinetfőnöke írta alá Madridban és ezért
madridi szerződésnek
 fogják nevezni. Római lapok méltatása szerint a barátsági szerződés következményeképpen a két állam minden vonalon támogatni fogja egymást és így a szerződés éreztetni fogja hatását a szeptemberi gyűlésen is, amikor Olaszország bizonyára nem fogja megvonni támogatását a spanyol kormány tanácsnagjai igényeitől.

Ismét katasztrófálisan zuhan a francia frank

Óriási pánik Franciaországban - Huszonötezerrel csökkentik a rajnai megszálló csapatok létszámát

Budapest, augusztus 12. Parisi jelentés szerint Franciaországban ismét kitért a frankpánik. A frank árfolyama ismét
katasztrófális iramban zuhan,
 miért is a francia polgárság menekülni igyekszik a franktól. Sok kereskedő eldugja készletét. Általában az üzleti életben a frankbesszere spekulálnak. A kormány a legszigorúbb intézkedéseket lépteti életbe a tőkemenekülés ellen. A szociálisták és a kommunisták az élelmiszerek drágulása miatt tüntetnek.
 Nancyban véres összetűzés támadt,
 amelynek során két munkás súlyosan, három munkás és egy rendőr könnyebben megsebesült.
 Óriási pánikot keltett egész Franciaországban az a hír, hogy a francia frank zuhanása olyan hatalmas méretű, hogy tegnap az angol font 178 frankért volt csak kapható. A Francia Bank
 legtöbb ügyfele hitelét beszüntelte,
 mert nem szolgáltatták be devizáikat. Pénzügyi körökben a legnagyobb bizalmatlansággal fogadják a kormány intézkedését. Az az általános vélemény, hogy a frank leszálló zuhanását dőreség volna infláció által megakadályozni akarni.

25 ezerrel csökkentik a rajnai csapatok létszámát

Budapest, augusztus 12. Londoni jelentések szerint a francia kormány még augusztusban, legkésőbb azonban a népszövetségi ülészak megnyitása előtt
hatezer embert rendel vissza a Rajnavidékről,
 mert nem futja a költségekre.
 A Morning Post értesítése szerint a Rajnavidéken jelenleg 70.000 francia, 8000 angol és 7000 főnyi belga katonaság tartózkodik, összesen tehát 85.000 katona. Ebből mintegy 25000 katont fognak rövidesen visszarendelni.
 A francia megszállócsapatok körében a létszámcsoökkentés híre nagyfokú elkedvetlenedést okozott, mint, hogy a csapatok, amelyek most
stabil német aranyárkában kapják fizetésüket,
 Franciaországba való visszatérésük után ismét francia papírfrankal fognak kapni fizetés gyanánt.
 A Times a francia keleti határvidéken tervezett hadgyakorlatok elmaradását azszal magyarázza, hogy a francia kormány a hadgyakorlatokat takarékosági szempontokból fújta le.

— A Borsod-Miskolci és Debreceni István Gézmalom Részvénytársaság az 1926. évi XVI. t. c. 3. §-ának 6. bekezdése értelmében közzéteszi, hogy a nyugdíjirándóságok átértékelésére és fizetésére irányuló arányszáma 36.202 számlékötet tesz ki.

— Iskolakönyvek. Új és használt állapotban állásdóan kaphatók. Használt tankönyveket veszünk; Antalfy József könyvkereskedése, Szent Anna-és Varga utca sark.

— Az Új Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságárusnál.

SZÍNHÁZ

Véget éri az egri szeton. — hazajött a szintársulat. A Csokonai-színház egri szetonja szeptén este véget ért az Antónia előadásával. Csütörtökön délután 5 órakor a fűszerbonyi vonattal érkezett haza a szintársulat, amelynek tagjai most három hét szabadságot kapnak és szeptember elején megkezdik a debreceni szeton.
Mozgószínházak közleményei:
 Péntek, Szombat, Vasárnap
 Augusztus 13, 14, 15

Uránk
 Két sléger egy előadásban! Világattrakció: I. „Az idegenlégió leánya”. A sors játéka 7 felvonásban, a főszerepben Gloria Swanson és Ben Lyon. Az előtűnk teljesen ismeretlen világban peregnék le a rendkívül érdekes és fordulatos cselekmény jelenetei, amely Gloria Swanson utólréhátellen művészetével egyesülten mindvégig lekötik a nézők figyelmét. II. „Viharok hőse”. Filmregény 7 felvonásban, a főszerepben Ruth Clifford. Főlelmés egyszerű képek. Észak v. harfelforgatta tengerének dőbbenés, felséges látványa, amelyek azonban szimbolikus jelentősége is van. A mindenható sors.

Vigszínház
 Két attrakció egy előadásban! Világfilm: I. „Madame Dubarry”. Drámai történet a francia forradalom idejéből. Rendezte Lubitsch Ernő, a főszerepeket Pola Negri, Emil Jannings és Harry Liedtke játsszák. Ez a film XV. Lajos király egyszerű masamodéleányból lett királyi kedvesének tragikus élettörténetét mutatja be. Az udvari élet pompáztatossága, intrikái, szereimői, a forradalom mindent elsöprő veszedelme, a vérpad borzalma elevenül fel a néző előtt a vásznan. II. „Kékszbonyos”. Newyorki történet 6 felvonásban, a főszerepben Madge Balamy. New York olasz negyedében játszák ez a történet, amely mindent elsöprő izzó szenvedélyektől lüktet.

Hentesek! Mészárosok! Kereskedők!
 B é c s i
Állatjelző olajozott kréta minden színben drb. kint 12.000 K-ért kapható:
STERN
 Festéküzlet Piac-utca 10. Bikkával szemben
 Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy bórüzletemet a rel. püspöki palotából Kossuth-utca 25. szám alá (saját házamba) helyeztem át. Kérem további szives pártfogásukat.
 Tisztelettel
KUSZKA MIHÁLY
 bőrkereskedő.

KÖZGAZDASÁG

Juhvásár Debrecenben
 A cáttörtői juhvásáron mintegy 7000 darab volt a felhajtás, a kereslet közepes. A vásár irányzata rendkívül élénk volt. Az árak a következők: jó minőségű juh élő-súlyban kilogrammonként 9000, vágnivaló 6-8000 korona.

A TÖZSDE

A korona Zürichben: 0'0072 25
Zürichi zárszt

Budapest 0.0072 25 Berlin 123.05, New-york 517.1250 London 9514 —, Páris 13.95 Milánó 17. —, Prága 15'32'50, Belgrád 9.12 1/2, Szófia 3.75, Bukarest 2.40 Varsó 58. —, W. 73.15, Hollandia 207.60 —, Brüsszel 13.90.

Hivatalos devizaárfolyamok:

Angol font 347.000—349.000, belga frank 1926—2005, cseh korona 2111.75—2121.75 dán korona 18.940 19.000, dinár 1864.00—1264.00, dollár 71075—71375, francia frank 1945—2025, hollandi forint 28615—28765, lengyel zloty 7850—8150, lea 825—385, leva 515—521, lira 2365—2465 német márka 16.989—17.089, osztrák schilling 10.092—10132, norvég korona 15.685—15.685, svájci frank 13.816—13.866, svéd korona 19.100—19.160.

A nemesfémpiacon a helyzet változatlan, a magánforgalomban a huszkoronás aranyért 290—291.000 koronát, a 20 koronás osztrák aranyért 289—290.000, az ezüst egykoronásért 600—600 koronát, a régi ezüst forintokért 16—16.000, az ezüst öt-koronásért 19—30.000 koronát fizettek. Az ékszerüzemben a szinarany grammjéért, 47.500—47.800 koronát fizettek, a Napoleon aranyért 277.000 koronát fizettek.

Gabonafőzsde

A készáru-piacon, miután Chicagóban a szeptemberi busa háromnyolcad onttel esett az Unio hivatalos kedvező természetű jelentése következtében, nálunk is lanyha volt a busa iránt az érdeklődés. A főzsde idő e'jén 360.000—365.000 koronát kértek a 77 kilogrammos b. zárt származás szerint, szobban a vevők nagy tartózkodást tanúsítottak. A rozs is lanyhán tendált.

A liszt- és őrlmény-piacon a forgalom minimális maradt, bár a málmok a lisztárakat 50 koronával leszállították. A termény-cikk piacán a tengeri ma is keresett cikk volt és az ára 252.600—257.500 között mozgott. Az árszálékot ma sem keresték, a sörgyárak tartózkodnak a sörárpa vásárlásától. A zabot ma is kínálták.

Allatvásár

A ferencvárosi nyílt sertésvásáron a felhajtás 2953 sertés és 40 süldő volt, eladatlannul visszamaradt 710 sertés. A forgalom igen lanyha volt. A zártvásáron a felhajtás 63 sertés, mely valamennyi elkelt. Vidékre elve 280 darabot sz. lítottak el. Árak: zsírterítés öreg 13—15.5, 14—14.5, fiatal nehéz 16—16.5, közép 15.5—15.75, könnyű 14—14.5, szedett közép 15—15.5, hussterítés nehéz 18—21, süldő 21, szalonna szobban 17.75—18, zsír 22.5, hus 19—20, szalonnás hasított sertés 18—19 ezer korona kilogrammonként.

A debreceniek találkozóhelye
 Budapest elsőrendű, modern családi szállója az

SZÁLLODA

ISTVÁN KIRÁLY

SZÁLLODA

VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ.
 Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás központi fűtés, lift, meleg vízszolgáltatás, modern és kényelmet nyújtó berendezés. A nyugati pályaudvar közelében

APROHIRDETÉSEK

Lakás

Közszobás lakást keresek. esetleg kertszobákban kerítelt együtt. Cim a kiadóban. 871
Közszobás lakást belvárosban magas lakbért fizetek. Cim a kiadóban. 875
Udvarra nyíló szobáért vagy világos, száraz pincelakásért havi 150—200 ezer korona lakbért fizetnék. Ajánlatot a kiadóba „Üres lakás” jellegre. 984
Egy vagy két szoba butorozva kiadó. Király-utca 5. Telefon 961 929
Magas lakbért egy v. két szoba, konyha lakást keres fiatal házaspár. Cim a kiadóban. 937
Augusztus 15-re kétszemélyes butorozott szoba kiadó. Thaly Kálmán-utca 3. 985
Két szoba, konyha kiadó. Cim a kiadóban. 953

Ajánlat

Tankönyvet elad, vagy becsorélt Harmathy könyvkereskedése és antiquarium, Fűvészkert-utca 14.
Érlely kávét mégis a legjobbak! Olosz kiadás, kiválóan zamatos.
Perfekt varrónő napi 50 ezer koronáért házakhoz ajánkozik. Vidékre is elmegy. Cimet a kiadóba kéli leadni. 822
Díványokat, hencsereket, matrácokat, garnitúrákat heit és havi részletre is készték. Házhoz, vidékre is megyek. Gaál Gábor kárpitos, Piac-utca 40. 769
Aromás, zamatos kávét Király útleletben vevő előtt porkölik. Dégenfeld-tér 11. szám

Férfi ruhát vegyileg tisztít, vasal javít felölősséggel Wacha, Simonffy 58. 2

Iskolai író- és rajzszerket

legolcsóbban vásárolhat Keszthely papírfüzletében, Szentanna utca 2.
Használt beadó 445 kal. holdnyi birtok október 1-16! Bihar megyében, megbízott dr Thury László ügyvéd Debrecen, Sas-utca 3 889
Paplant varni házhoz megyek. Meghívást „Paplan” jellegre a kiadóba kérek 689
Zongoragyakorlókat elvállalok. Cim kiadóban. 926

Figyelem! Tankönyvcseré!

Használt tankönyveit becsorélem csekély ráfizetéssel felsőbb osztályúra. Használt tankönyveket magas áron vásárolok. Alföldi, Piac-utca 75 807
Kiadó Kisprédon 80 hold 1301 négyszögölta yásbirtok 1, vagy több évrre. Értekezni lehet dr Kövér Sándorral Hajduböszörményben, Báthory Gábor-utca 3844 946

Kiadó bérletbe egy vagy több esztendőre Nagyprédon 42 és fél hold, az Ugárbán 13 hold, a Telekföldben 3 hold 1 vékás föld Érteke ni lehet Hajduböszörményben, Árpád-utca 9207. szám alatt. 947
Tizenegy hold föld tanyával hasznóberbe vagy felesbe kiadó. Értekezni lehet Hajduböszörményben, Báthory-utca 3512 Z. Fekete Andrásal 948
Uri családnál kitűnő ebédkoszt kapható kihordásra. Darabos-utca 56. 954

Urnak, parasztnak egyfőreán használni a val di dr SELENYI-féle

Talizmán sósborszesz

a legbiztosabb hatásu, legerősebb és legolcsóbb egészségápoló hárszer.
Mindenütt kapható!
 Gyártja: Dr SELENYI ÁRPÁD vegyészeti művel Debrecen.
 Próbaüveg 13.500. Középvég 38.000. Nagyüveg 75.000 kor.na

Lerakatok: Mihalovics Jenő, Bánó Andor, dr Sztankay, Aba, Bardács Dezső, Major Mihály gyógyszerésztársaságnál.

Akinek szükséges

vagy akinek eladó lakása van forduljon
Steiner-téle irodához, Piac-utca 19. II. em.
 Díjazás siker esetén!

Kereslet

Állásnélkülök rövidesen elhelyezkedhetnek általunk. Ötvenezer korona költség beküldése ellenében esetenként értesítjük a hozzánk beérkezett tizedési helyekről. „Meteor” iroda Budapest, Vilmos császár-ut 80.
45 éves okl. gazdatiszt, ny. uradalmi intéző szerény igényekkel bármilyen foglalkozást vállal. Cim a kiadóban. 982
Egy jó munkás borbélyegedét benköszít azonnal felvesz özv. Uzonyi Lajosné borbély, Hajdú-böszörmény, Ujvárosi-utca. 879
Ürnő, idősebb, keres egy otthont urnál, vagy családnál jól főz, varrni tud, durva munkát nem vállal. Megbízható, szerény, fizetésre is megy. Özv. Sz. Gy. né Hajduböszörmény, Hold-utca 3863. sz. 989
Jó megjelenésű urakat, hölgyeket jó keresettel felveszek. Soós, Péterfia-utca 79. szám 949
Deutsch-ungarischer Korrespondent, billanzführiger Buchhalter sucht Stelle. Angebote sub „Warengeschäft.” 956

Tanulmányutamról hazakerkeve

teljes laboratóriumi felszereléssel társulnék vagy alkalmazást keresek. Surkovich Gyula fogtechnikus. Pécs, slimó u. 18 957

Eladás

Magyar Nemzet Története 10 díszkötésben új állapotban olcsón eladó. Csillag-utca 82. 464
Álmoneti kabát mikádó eladó Garay-utca 16. Udvari lakás 873
Teljesen új egylovas luxus hajtókoosi eladó Kossuth-utca 47. 983
Hajduböszörmény határában 50 kat, hold szántóföld tanyai épületekkel 12 kilométerre a várososhoz, sürgősen eladó, Grünbaum Pál, Erzsébet-utca 22. Telefon 18—42. szám. 806
Eladó a keleti nyomáson tanyával 12 hold szántó, a Nagy Zelemérben 7 és fél hold szántó, a Földesi tanya mellett a Telekföldben 5 és fél hold szántó, a Somossy Péter tanyaföldből 1 és fél hold szánó, az Uzonyi Sándor tanyájánál fél hold déli és fél hold északi lucernás, az új Booskayban 1 és félnyilas szőlő. Értekezni lehet Tomossy Péterrel Hajduböszörményben, Petőfi tér 1137. szám. 942
Nagyprédon eladó 20 könlös föld tanyával, a köves út közelében. Értekezni lehet Hajduböszörményben, Báthory-utca 3512 Z. Fekete Andrásal. 943
Balmazújvárosban, Bathányi-utca 3 szám alatt, a piacnál és főútnál, a legforgalmasabb helyen egy ház eladó, melyben van 2 üzlet és több szoba lakásnak, az udvaron több raktárnak alkalmas helyiség, kereskedőnek elsőrangú hely. Értekezni lehet Hajduböszörményben, Petőfi-utca 1360. szám alatt. 941
Rádió 3 lámpásos, fejhallgatóval, akkumulátorral, száraz elemmel, antenna huzalal együtt kettő és fél millió. O'ah, Simonfy-ut 14 952
Eladó Debrecen legmagasabb pontján gyönyörű fekvésű két és félhold fajszőlőterméssel, felszereléssel, mellette fekvő három hold szántófölddel, nyíracsádi köves úton hatodik kilométernél. Bellegelő 56/b. Értekezni lehet Cegléd-utca 12. 955
Eladó tizedes mársa, borona, vetőgép, tengeridaráló, talajtömörítő, használt és új szekerek, heremagfűtő, nagy vajúk, ajtók, kikészített disznóbőrök és bőrfedeles hintó. Király-utca 9. 958

Legszebb hálok, ebédők, uri szobák és börgarnitúrák heti és havi részletre
Szántó butorraktárban Csapó-utca 17. szám alatt 96
 Színház átjáró. — Telefon 10-30. szám

MEGJELENTI

AGYAGFALVI HEGYI ISTVÁN
 HATALMAS IRREDENTA VERSKOTETE

„A VÉRES KARDOT KÖRÜLHORDOZOM”

Kapható a „Hajdúföld” könyvtárályában (Piac-utca 59. szám alatt) 40000 koronáért

MEGJELENTI

Hajduböszörmény eladó a 1163. számú ház 220 négyszögölös udvarral és bádoggal. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal 944

Rádió feivevőállomás

működése és berendezése Kirchner Gyula okl. gépészmérnök műve a legújabb munka a rádió szakirodalomban. Nélküli szobátnak készíteny minden rádióamatőrnek. Ára P. 4'80 (60.000 K)
 Kapható a kiadó
CSÁTHY FERENC RT.
 könyvkereskedésben, az összes könyvesboltokban

Özv. Kelemen Ferencné kézimunka szalonja

Ágyterítő, függönyök, filét csipkék, himzések a legolcsóbb áron.
 Mintok, rajzok, sojtó tervezetek!
Piac-utca 19. szám II.

Poloska van?

— Volt! De
SZÜCSNÉ BAROSS-U. 1
 kiirtotta.

VILÁGÁRUHÁZ

Budapest, Rákóczi-ut 42
 Nemzeti Színházzal szemben
 Helyszüke miatt tulzsufolt raktárunkból beszerzési áron áruljuk az összes mosó delain, batist cikkeket

Őszi ajándékaink beérkeztek!

Női ruhakelme duplaszélés K 41.000
Tiszta gyapjuszövet kockás és csikos K 63.000
Férfi st apaszövet K 95.000
Flanel gyönyörű mintákkal K 29.000
Eponge duplaszélés K 29.000

Fehérneműekben nagy raktár

Házi ruha K 68.000
Bluz opál-poup in K 75.000-tól K 100.000-ig
Kabátok K 390.000-tól

Paplanok, takarók, ágygarnitúrák nagy választékban!

Vidékre minták t küldünk!

Niadla a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-vállalat